

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120403345
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6120403345.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX C. D. X, právne zastúpená JUDr. Jana Šepel'ová, advokátka so sídlom Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 50 495 721 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.252,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 12Csp/181/2020-123 zo dňa 11.7.2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 2.252,30 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.252,30 eur od 28.10.2020 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 2.252,30 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania ročne od 28.10.2020 do zaplatenia z dôvodu, že so žalovaným mala uzatvorenú zmluvu o úvere, pričom zistila, že úver je bezúročný a bezpoplatkový. Za celý úver zaplatila 4.852,30 eur a výška úveru bola 2.600 eur, preto rozdiel považuje za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného a túto sumu žiadala vydať.

Prvoinštančný súd vo veci vydal platobný rozkaz v upomínacom konaní. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor, kde namietal premlčanie uplatneného nároku žalobkyne v objektívnej aj subjektívnej premlčacej dobe. Ďalej namietal, že žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

V poradí prvým rozsudkom súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni požadovanú istinu s úrokmi z omeškania, vrátane trov konania (12Csp/181/2020-67). Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Odvolací, Krajský súd v Prešove uznesením (č.k. 17CoCsp/47/2021-108) napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V poradí druhým rozsudkom prvoinštančný súd, č.k. 12Csp/181/2020-123 zo dňa 11.7.2022, opäť žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania.

Zistil, že žalobkyňa ako klient uzatvorila dňa 19.6.2012 so žalovaným ako poskytovateľom úveru, úverovú zmluvu č. 4206065158. Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový úver vo výške 2.600 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v pravidelných 84-mesačných splátkach vo výške po 66,79 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola dohodnutá na 5.214,72 eur, ročná úroková sadzba bola dohodnutá na 21,25 %. RPMN bola určená v rozmedzí od 24,80 % do 25,70 %, priemerná RPMN vychádzala z 19,59 % a lehota splatnosti bola uvedená na 84 mesiacov.

Z Prehľadu čerpania splátok a úhrad vyplýva, že dňa 27.6.2016 boli žalobkyni vyplatené finančné prostriedky vo výške 2.600 eur. Žalobkyňa žalovanému celkovo uhradila sumu 4.852,30 eur.

Pri posudzovaní tohto vzťahu prvoinštančný súd vychádzal z § 262 ods. 6 písm. d/ a z § 497 Obchodného zákonníka. Ďalej aplikoval ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. g/, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a ďalej ust. § 3 ods. 3, § 8 ods. 3, 4 zákona o ochrane spotrebiteľa a ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 3, § 53 ods. 5 a § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzal aj z § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzal z čl. 2 písm. a/, c/, b/ a čl. 3 body 1, 2, čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS. Pri omeškaní aplikoval ust. § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ide o spotrebiteľskú zmluvu, bez toho, aby spotrebiteľ mal možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené. Spotrebiteľ nemá ani možnosť, vzhľadom na ich rozsiahlosť, si zmluvu prečítať, resp. pochopiť jej obsah. Prvoinštančný súd vychádzal nielen zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, ale vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver, aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu má charakter spotrebiteľskej zmluvy o poskytnutí úveru, a preto podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. musí obsahovať podstatné náležitosti.

Prvoinštančný súd zistil, že uzatvorená spotrebiteľská zmluva neobsahuje povinnú náležitosť vyplývajúcu z § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti úveru. Takýto údaj v zmluve vôbec nie je obsiahnutý.

V zmluve absentuje ďalšia podstatná náležitosť, ktorá vyplýva z § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. a to uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN a uvedenie samotnej výšky RPMN.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že zo zmluvy nie je možné posúdiť ani to, či žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobkyňou sa náležite zaoberal skúmaním jej bonity, keďže uvedené okolnosti zo zmluvy nevyplývajú. Nebolo preukázané, či jej príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by jej umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t.j. splácať ho pravidelnými mesačnými splátkami. Prvoinštančný súd nezistil, že by žalovaný skúmal bonitu žalobkyne tak, ako to vyplýva zo zákona o spotrebiteľských úveroch, a to ani podľa § 7 ods. 1 a ani podľa § 7 ods. 2 tohto zákona. Z dokladov predložených žalovaným nevyplýva, že by veriteľ zisťoval výdavky či iné záväzky žalobkyne pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára.

Preto prvoinštančný súd považoval túto úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 11 ods. 1 písm. b/ a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročnú a bez poplatkov.

Žalobkyňa v prospech žalovaného reálne zaplatila 4.852,30 eur. Úver jej bol poskytnutý vo výške 2.600 eur. Teda v rozsahu sumy 2.252,30 eur došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný žalovaný v prospech žalobkyne vydať.

Prvoinštančný súd sa zaoberal následne aj vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku, ktorú námietku vzniesol žalovaný. Vychádzal z § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a to z plynutia subjektívnej dvojročnej a objektívnej trojročnej premlčacej doby s tým, že zistil, že žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení dňa 6.3.2020, keď oslovila právnu zástupkyňu, čoho dôkazom je plnomocenstvo predložené právnu zástupkyňou žalobkyne, spolu s podanou žalobou, ktorá bola na súd podaná elektronickými prostriedkami dňa 27.10.2020. Žaloba podaná v tento moment bola podaná v rámci dvojročnej subjektívnej lehoty.

Pri posudzovaní objektívnej lehoty vychádzal prvoinštančný súd z rozsudku Súdneho dvora EÚ z 22.4.2021, evidovaného pod C-485/19.

Vo všeobecnosti o počiatku plynutia objektívnej premlčacej doby prvoinštančný súd vychádzal odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Pri posúdení, či táto objektívna lehota je trojročná alebo desaťročná, vychádzal zo záverov uvedeného rozsudku, kde spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich zo smernice 93/13 povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa, pričom, vzhľadom na dlhodobé trvanie spotrebiteľskej

zmluvy a momentu vzniku bezdôvodného obohatenia nie je možné nadmerne zaťažovať spotrebiteľa v rozpore so zásadou efektivity dodržiavania trojročnej premlčacej doby.

Preto prvoinštančný súd považoval žalobu podanú včas, v 10 ročnej premlčacej dobe, a žalobe ako dôvodnej a nepremičanej vyhovel.

O omeškaní žalovaného prvoinštančný súd rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 OZ a zistil, že žalovaný sa dostal do omeškania dňom 28.10.2020, t.j. dňom nasledujúcim po podaní žaloby na súd, preto jej z bezdôvodného obohatenia priznal nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa omeškania do dňa zaplatenia.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 251, § 255 ods. 2, § 255 ods. 1 CSP a podľa § 262 ods. 1, 2 CSP a priznal nárok na náhradu trov konania úspešnej žalobkyne.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Rozsudok napáda v celom rozsahu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Žalovaný uviedol, že pred prvoinštančným súdom vzniesol námietku premlčania na celú, žalobcom uplatňovanú výšku bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej lehote a čiastočne v trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Prvoinštančný súd na námietku premlčania neprihliadol a zdôvodnil aplikáciu 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty, pričom neuplynula ešte subjektívna premlčacia doba. Žalovaný zastáva názor, že aplikácia 10 ročnej premlčacej lehoty je v prejednávanej veci nedôvodná, pretože v súdnej veci si žalobkyňa uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia nie z neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v úverovej zmluve, ale z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí. Preto rozsudok Súdneho dvora z 22.4.2020 vo veci C-485/19 je na prípad žalovanej úverovej zmluvy neaplikovateľný. K bezdôvodnému obohateniu žalovaného malo dochádzať od momentu doplatenia istiny poskytnutého úveru, ku ktorému došlo splátkou splatnou dňa 16.11.2015, kedy žalobkyňa doplatila istinu vo výške 2.600 eur a nasledujúcimi splátkami ju začala preplácať.

Žalovaný rozhodne poprel, že by mal v úmysle sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť, neposkytoval úvery za účelom bezdôvodného obohatenia, ale za účelom zisku. Preto absentuje preukázaný úmysel žalovaného sa bezdôvodne obohatiť a aplikácia 10 ročnej premlčacej lehoty. Nebolo preukázané, a ani žalobkyňou tvrdené, že by mal žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy v roku 2012 znalosť o tom, že sa bezdôvodne na úkor žalobcu obohacuje. V tom čase legislatíva ohľadne spotrebiteľa zďaleka nebola na takej úrovni, ako v súčasnosti. Ani judikatúra ohľadne náležitostí úverových zmlúv nebola taká rozsiahla, ako v dnešnej dobe a súdy vyhodnocovali náležitosti úverových zmlúv uzatvorených so žalovaným ako korektné a v súlade so zákonným znením. Žalovaný preto nemal pochybnosti o správnosti svojich úverových zmlúv. Pokiaľ súdy začali časom niektoré náležitosti spochybňovať ako absentujúce alebo nesprávne uvedené, žalovaný flexibilne reagoval na požiadavky súdov a náležitosti svojich úverových zmlúv skorigoval v zmysle zákonnej úpravy a požiadaviek súdov. Poukázal na rôznorodú a nejednoznačnú judikatúru jednotlivých súdov pri posudzovaní náležitostí úverových zmlúv, keď napr. pri náležitosti týkajúcej sa hodnoty RPMN uvedenie v rozmedzí od – do nebola judikatúra súdov jednotná a nebola určená sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti za takto uvedenú hodnotu RPMN. Tak sa rozhodlo až v konaní Súdneho dvora EÚ pod C-290/19, pričom v prejednávanej veci úverová zmluva bola uzatvorená 14.12.2011, kedy takto uvedené RPMN ešte nebolo jednoznačne považované za nesprávne a tým žalovaný vylučuje aj úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa.

Žalovaný poukázal na existujúce právne názory rôznych odvolacích súdov otázky plynutia objektívnej trojročnej, resp. 10-ročnej lehoty.

Žalobca sa o možnosti podania žaloby a prípadnej absencie obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy dozvedel už oveľa skôr, ako prezentuje vo svojich vyjadreniach. Žalovaný to preukazuje aj dátumom na plnomocenstve, ktoré žalovanému zaslala právna zástupkyňa žalobkyne, datované dňa 3.12.2018 spolu s odporom proti platobnému rozkazu, ktorý sa týkal práve konkrétnej žalovanej úverovej zmluvy. Preto považuje rozhodnutie prvoinštančného súdu žalovaný za nesprávne. Dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť 3.12.2018, t.j. udelením plnomocenstva právnej zástupkyne, resp. trojročnej objektívnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť dňom 8.10.2018, kedy žalobca uhradil na úverovej zmluve poslednú splátku. Pri aplikácii jednej alebo druhej premlčacej lehoty je minimálne časť žalovaných splátok premlčaná. Preto žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne. Žiadal priznať náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

Žalovaný k odvolaniu priložil plnomocenstvo udelené A. B., advokátke E. E. B., uvedené dňa 3.12.2018.

4. K odvolaniu žalobkyňa nezaujala žiadne stanovisko.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne.

Prvoinštančný súd dostatočným spôsobom zistil skutkový stav, riadnym spôsobom aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol.

6. Predmetom odvolacieho konania (v súlade s § 380 ods. 1 CSP) je vznesená námietka premlčania žalovaným, s ktorou sa podľa žalovaného prvoinštančný súd nesprávne vysporiadal, keď nesprávne aplikoval subjektívnu dvojiročnú lehotu, prípadne mal aplikovať objektívnu trojiročnú lehotu, a nie 10-ročnú lehotu.

Žalovaný nenamietal vznik bezdôvodného obohatenia, z kontextu odvolania námietky proti zisteniam prvoinštančného súdu, ktoré sa týkajú bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru nie sú vznesené.

Preto sa odvolací súd zaoberal výlučne len plynutím premlčacej objektívnej a subjektívnej lehoty uplatneného nároku žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia.

7. Pre vydanie bezdôvodného obohatenia a skúmania lehoty včasnosti uplatneného nároku prvoinštančný súd zistil podstatné skutkové okolnosti, ktoré správne právne posúdil. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom v tomto rozsahu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vo všeobecnosti platí pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčacej doby, že rozhodujúcim okamihom pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je nadobudnutie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa bezdôvodne obohatil na jeho úkor.

Už Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I.ÚS 51/2020 zo dňa 9.6.2020 uviedol, že posúdenie skutočnej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, sa posudzuje vždy podľa konkrétnych skutkových okolností.

V prejednávanej veci bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru nastupuje ako ex lege dôsledok porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa ako spotrebiteľka plnila nad rámec požičanej istiny, žalovaný ako dodávateľ služby prijal ako veriteľ od žalobkyne plnenie nad rámec zákona, preto sa bezdôvodne obohatil. Základ tohto nároku je v porušení zákona v kontraktnej fáze. Toto porušenie zákona nemá vplyv na platnosť zmluvy ako takej.

Pokiaľ by žalobkyňa v priebehu plnenia si povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o úvere vedela, že už časť splátok, ktoré uhradza po zaplatení poskytnutého úveru vo výške 2.600 eur (poslednou splátkou, zaplatenou dňa 16.11.2015), že plní niečo, čo zo zákona plniť nemusí, zrejme by viac žalovanému finančné prostriedky neposkytovala. To, že sa žalobkyňa dozvedela o tom, že už plniť nemusí, zistila až po tom, čo navštívila svoju právnu zástupkyňu, ktorá jej uvedené okolnosti vysvetlila. Žalobkyňa udelila právnej zástupkyňi dňa 6.3.2020 na vymáhanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného plnomocenstvo. K tomuto momentu teda žalobkyňa nadobudla skutočnú skutkovú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, o jeho výške a o tom, kto sa na jej úkor obohatil. Vtedy žalobkyňa sa reálne dozvedela, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov, že na účet žalovaného previedla čiastky, ktoré už nemala, pretože jej zmluva o úvere zo zákona je bezúročná a bezpoplatková.

Súdna prax týkajúca sa začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je už ustálená, o čom svedčí aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.9.2021 sp. zn. 5Cdo/299/2021, ktoré bolo ako R14/2022 publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022 a znie: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve“.

Preto aj odvolací súd považoval odvolaciu námietku žalovaného na nesprávnu aplikáciu počiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty za nedôvodnú.

8. Žalovaný tvrdil, že subjektívna premlčacia lehota začala žalobkyňi plynúť nie 6.3.2020, kedy udelila plnú moc na základe predloženého plnomocenstva v prejednávanej veci svojej právnej zástupkyňi, ale

už plnomocenstvom udeleným dňa 3.12.2018, ktoré žalovaný predložil odvolaciemu súdu v odvolacom konaní.

Odvolací súd považoval predložené plnomocenstvo svedčiace o tom, že počiatok subjektívnej premlčacej doby mal začať plynúť skôr, teda už 3.12.2018 ako dôkaz vo forme tzv. novoty predloženej v odvolacom konaní podľa § 366 CSP, ktoré nie je možné v odvolacom konaní už posudzovať, vyhodnocovať a tým aj skutkové okolnosti zistené prvoinštančným súdom meniť. Uvedené plnomocenstvo v prvom rade nie je označené, pre ktoré konanie bolo aplikované, či v tom konaní sa posudzovali obligatórne náležitosti úverovej zmluvy, ktorá je predmetom tohto sporu a či v pôvodnom konaní si žalobkyňa uplatňovala nároky z titulu bezdôvodného obohatenia vyplývajúce z tejto zmluvy, alebo len sa bránila žalobe žalovaného v tomto konaní o zaplatenie nedoplatku, ktorý mal vychádzať z úverovej zmluvy, pretože žalovaná nezaplatila celú dohodnutú čiastku.

Ďalej je potrebné uviesť, že v rámci kontradiktórnosti konania prvoinštančný súd dal žalovanému dostatočný časový priestor na to, aby uvedenú plnú moc súdu predložil, aby ju mohol vyhodnotiť. Predloženie tejto plnej moci v odvolacom konaní je novotou, na ktorú už odvolací súd neprihliada.

V prejednávanej veci bola predložená súdu riadna plná moc na podanie žaloby a konanie v prejednávanej veci o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože úver je bezúročný a bez poplatkov, ktorá plná moc je datovaná zo dňa 6.3.2020. V priebehu prvoinštančného konania žalovaný túto plnú moc nespochybnil, nespochybnil ani počiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, preto uvedenú námietku považoval odvolací súd za nedôvodnú.

Ak by však súd prípadné plynutie subjektívnej 2-ročnej lehoty odvodzoval od plnomocenstva z 3.12.2018, táto žaloba bola podaná dňa 27.10.2020, teda včas.

9. Pri posudzovaní plynutia objektívnej premlčacej doby a dĺžky jej plynutia je potrebné preukazovať úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Vtedy je namiesto aplikovať namiesto 3-ročnej objektívnej premlčacej doby 10-ročnú premlčaciu dobu.

Začiatok plynutia objektívnej lehoty sa viaže na moment obohatenia. Sám žalovaný tvrdil, že k momentu bezdôvodného obohatenia došlo u žalovanej úhradou poslednej splátky do úverovej výšky 2.600 eur 16.11.2015, od kedy všetky ďalšie poskytnuté plnenia majú charakter bezdôvodného obohatenia. Vo všeobecnosti trojročná lehota by bola lehotou, ktorá by končila v decembri 2018.

Plynutie objektívnej lehoty, jej dĺžka, najmä zvýhodnená 10-ročná lehota, prešlo určitým názorovým vývojom pri posudzovaní úverových zmlúv, ktoré majú spotrebiteľský charakter.

Súdny dvor uviedol v rozhodnutí C-485/19, že za okolností, o ktoré ide v prejednávanej veci, existuje nezanedbateľné riziko, že sa spotrebiteľ nebude počas lehoty na plnenie vyplývajúce z úverovej zmluvy dovoľávať svojich práv priznaných právom únie, keď k premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 2 OZ dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ sám nie je schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe zmluvnej podmienky. Potrebné je preto zohľadniť znevýhodnené postavenie spotrebiteľa, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach, a preto Súdny dvor na prvú položenú prejudiciálnu otázku vo veci C-485/19 odpovedal, že: „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice 93/13, alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu“.

Táto odpoveď Súdneho dvora na posudzovanie plynutia troj alebo desaťročnej premlčacej doby bola zásadná pre prijatie uznesenia Najvyššieho súdu SR z 28.2.2022 pod sp. zn. 7Cdo/268/2021, ktoré uznesenie bolo uverejnené ako R15/2022 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022, podľa ktorého „analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.4.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.“

Na základe uvedeného potom odvolací súd musí konštatovať, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít je irelevantné, či bezdôvodné obohatenie, ktoré získal dodávateľ na úkor spotrebiteľa, vzniklo v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok, alebo absencie obligatórných náležitostí úverovej zmluvy, vždy je potrebné v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 aplikovať analogicky 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu v úverových spotrebiteľských vzťahoch.

Akákolvek súdna prax doposiaľ sa musí s týmto názorom najvyšších súdnych autorít upraviť, resp. upresniť a dať do súladu. Preto aj odvolacie námietky žalovaného o tom, či z jeho strany bol úmysel sa bezdôvodne obohatiť alebo nie, vzhľadom na závery najvyšších súdnych autorít, sú bez významu, keď uvedená okolnosť nemá vplyv na aplikáciu 10-ročnej objektívnej lehoty v záujme aplikácie zásady efektivity.

Preto pri posudzovaní počiatku plynutia objektívnej lehoty od decembra 2015, ktorá uplynie v decembri 2025, je žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobkyne podaná v subjektívnej lehote plynúcej od 6.3.2020 do 6.3.2022 (žaloba podaná dňa 27.10.2020) uplatnená včas. Preto odvolací súd považoval odvolacie námietky žalovaného za nedôvodné.

10. Odvolací súd aplikujúc ust. § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. V odvolacom konaní úspešná žalobkyňa má voči žalovanému ako neúspešnému v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške tohto nároku rozhodne prvoinštančný súd v samostatnom rozhodnutí po právoplatnosti tohto konania.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.